259

II

Total No. of Questions - 32 Total No. of Printed Pages - 4 Regd.
No.

Part – III COMMERCE, Paper – II (Telugu Version)

Time: 3 Hours

|Max. Marks: 100

PART - 1 (Marks - 50) SECTION - A

 $2 \times 10 = 20$

సూచన : ఏవైనా రెండు ప్రశ్నలకు 40 పంక్తులకు మించకుండా సమాధానములు వ్రాయుము.

- 1. రవాణా అనగా నేమి ? రవాణా ప్రయోజనాలను తెలవండి.
- 2. స్టాక్ ఎక్స్పేంజ్ ను నిర్వచించి, దాని విధులను వివరించండి.
- 3. వినియోగదారుని రక్షణ చట్టం 1986 ప్రకారం వినియోగదారుని హక్కులను, బాధ్యతలను వివరించండి.

SECTION - B

 $4 \times 5 = 20$

మాచన : ఏవైనా నాలుగు ద్రశ్నలకు 20 పంక్తులకు మించకుండా సమాధానములు చ్రాయుము.

- 4. ఎంటిప్రిన్యూర్ యొక్క ఐదు విధులను వివరించండి.
- 5. ఆర్థికాభివృద్ధిలో ఎంట్రిటిస్ట్రిస్సూర్ష్మిప్ పాత్రమ వివరించండి.
- 6. విదేశీ వర్తకం అనగా నేమి ? వివిధ రకాల విదేశి వర్తకాలను తెలువుము.
- 7. ప్రత్యేక ఆర్థికమండలి యొక్కధ్వేయ్యాలను తెలుపుము.
- 8. ఎల్మక్టానిక్ బ్యాంకింగ్ దశలను వ్రాయుము.
- 9. ప్రాథమిక మరియు ద్వితియ మార్కెట్ల్ మధ్యగల తేడాలు ఏవి ?

SECTION - C

 $5 \times 2 = 10$

సూచన: ఏవైనా ఐదు ప్రశ్నలకు 5 పంక్తులకు మించకుండా సమాధానములు వ్రాయుము.

- 10. ఏపైనా రెండు ఎంట్రబ్డీమ్యార్ రకాలను తెలపండి.
- 11. ఎంట్రబ్రీమ్యార్ ఒక లక్షణంను వివరించండి.

259 (Day-12)

1

P.T.O.

- 12. చిల్లర వర్తకుడు అనగా ఎవరు ?
- 13. ద్వంద్వ భీమా
- 14. రికరింగ్ డిపాజిట్
- 15. సెన్ఫెక్స్ (SENSEX)
  - 16. మూలధన మార్కెట్
- 17. జిల్లా ఫోరం

PART-II (Marks-50) SECTION - D

 $1\times20=20$

సూచన: ఈ క్రింది ప్రశ్నకు సమాధానం వ్రాయండి.

18. 3: 2 నిప్పత్తిలో లాభ, నష్టాలను పంచుకొనే కుమార్ మరియు సురేష్లు భాగస్తులు. 31 మార్చి, 2015 నాడు వారి ఆస్తి, అప్పుల పట్టి ఈ విధంగా ఉంది.

ఆస్తి, అప్పల పట్టీ

అప్పులు	మొత్తం	ఆస్తులు	మొత్తం ₹
ಬುಣದಾತ್ರ	28,000	చేతిలో నగదు	3,000
మూలధనాలు :		బ్యాంకులో నగదు	23,000
కుమార్ 70.000		ఋణగ్రస్తులు	19,000
	1,40,000	భవనాలు	65,000
సురేష్ <u>70,000</u>	1.40,000		15,000
		ఫర్నీచర్	13,000
		တာဝုဏ္ေဗာ	30,000
		సరుకు	
	1,68,000		1,68,000

పై తేదీన వారు దిగువ షరతులతో దీపక్రను 1/3 వంతు వాటాకు భాగస్తునిగా చేర్చుకొంటున్నారు.

- (a) ఫర్నిచర్ మరియు సరుకును 10% తగ్గించాలి.
- (b) భవనాల విలువ రూ. 20,000 ల మేరకు పెరుగుతుంది.
- (c) 5% సంశయాత్మక బాకీల కొరకు ఏర్పాటు చేయాలి.
- (d) దీవక్ రూ. 50,000 ల మూలధనం మరియు రూ. 30,000 లు గుడ్ఏల్ మీ తీసుకురావలెను. అవసరమైన ఆవర్మా ఖాతాలను తయారు చేసి, నూతన సంస్థ ఆస్తి – అప్పుల వట్టి చూపండి.

259 (Day-12)

2

సూచన: ఏదైన ఒక ప్రశ్నకు సమాధానము వ్రాయండి.

19. విజయవాడలోని విజయ రూ. 20,000 విలువ గల సరుకును బెంగుళూరు లోని భవానికి కన్స్టైన్మెంట్ఫ్ పంపినది. విజయ రవాణా నిమిత్తం రూ. 1,000, భీమా నిమిత్తం రూ. 500 లను చెల్లించినది. భవాని బయనా నిమిత్తం రూ. 5,000 లను చెల్లించినది. 2 నెలల తర్వాత భవాని అకౌంట్ సేల్ఫ్ ను ఈ దిగువ వివరిములతో పంపినది.

సగం సరుకు అమ్మకవు విలువ - రూ. 24,000, అమ్మకవు ఖర్చులు - రూ. 1,200, కమీషన్ సేల్స్ మీద - రూ. 10%

విజయ పుస్తకాలలో అవసరమైన ఆవర్హా ఖాతాలను తయారు చేయండి.

20. అమరావతి టౌన్క్లబ్ కింది వసూళ్ళు – చెల్లింపుల ఖాతా మీకు అందిస్తున్నది 31-03-2013 నాటి ఆదాయ వ్యయాల ఖాతాను తయారు చేయండి.

Dr.

వసూళ్ళు – చెల్లింపుల ఖాతా

Cr.

Dr.			
వసూళ్ళు	మొత్తం (రూ.)	చెల్లింపులు	మొత్తం (రూ.)
To తెచ్చిన నిల్వ (01-04-12)	5.750	By ස්පෙත	4,000
To చందాలు	3,250	By ಅದ್ದ	750
To వడ్డి	250	By స్టేషనరీ	250
To పాత ఫర్నీచర్ అమ్మకం	400	By ద్రభుత్వ బాండ్లు	3,000
To ప్రవేశ రుసుం	2,000	By ම්චාූන වීමය (31-3-2013)	3,650
	11,650		11,650

అదనపు సమాచారం :

- (a) 'పచ్చిన చెందాలలో రూ. 250 గత సంవత్సరంకు చెందినవి
- (b) అద్దెలో గత సంవత్సరంనకు చెందినది రూ. 150
- (c) అమ్మిన ఫర్నిచర్ విలువ రూ. 500
- (d) మ్రవేశరునుంను మూలధనికరింపుము.

259 (Day-12)

3

P.T.O.

సూచన: ఏవేని రెండు ప్రశ్నలకు సమాధానములు వ్రాయుము.

- 21. శీరీష ట్రేడర్స్ వారు జనవరి 1, 2011 తేదీన ఒక పాత యండ్రాన్ని రూ. 72,000 లకు కొనుగోలు చేసి వెంటనే రూ. 8,000 మరమ్మత్తుల కోసం ఖర్చు చేసి ఆ యండ్రాన్ని స్థాపించారు. సరళారేఖా వద్ధతి ద్రకారం సంవత్సరానికి 10% తరుగుదలను ఏర్పాటు చేస్తున్నారు. జూన్ 30, 2013 తేదీన ఆ యండ్రాన్ని రూ. 50,000 లకు అమ్మడం జరిగింది. ద్రతి సంవత్సరం సంస్థ పుస్తకాలను డిసెంబర్ 31 లో ముగిస్తారని భావిస్తూ యండ్రం ఖాతాను తయారు చేయండి.
- 22. జూన్ 1, 2013 తేదీన సత్యం రూ. 9,000 విలువ గల సరుకులను శివంకు అమ్మి, ఆ మొత్తానికి 2 నెలల బిల్లును రాసెను. శివం ఆ బిల్లును అంగీకరించి సత్యంకు తిరిగి వంపెను. జూలై 1, 2013 తేదీన సత్యం ఆ బిల్లును తన ఋణదాత అయిన సుందరంకు తన బాకీ పరిష్కార నిమిత్తం ఎండార్స్ చేసేను. గడువు తేదీన బిల్లు ఆధరణ పొందినది. సత్యం పుస్తకాలలో అవసరమైన చిట్టా పద్మలు రాయిండి.
- 23. వాటా మూలధన వర్గీకరణను వివరించండి.
- 24. మిస్టర్ X తన వుస్తకాలను ఒంటివద్దు విధానంలో రాస్తున్నాడు. అతడు అందించిన వివరాల ప్రకారం లాభాన్ని లెక్కించండి.

31-03-2014 నాటి మూలధనం రూ. 80,000, 01-04-2013 నాటి మూలధనం రూ. 70,000 2013-2014 సంవత్సరానికి స్థవేశపెట్టిన అదనపు మూలధనం రూ. 4,000.

సంవత్సరంలో సొంత వాడకాలు రూ. 3,000

SECTION - G

 $5 \times 2 = 10$

సూచన: ఏవైనా ఐదు ప్రశ్నలకు సమాధానాలు వ్రాయండి.

- 25. అన్నుగహ దినాలు
- 26. తరుగుదలకు గల ఏవైనా రెండు కారణాలు వ్రాయండి.
- 27. డెల్ క్రెడరీ కమీషను
- 28. వారసత్వాలు
- 29. X. Y లు I : 2 నిప్పత్తిలో లాభ, నష్టాలను పంచుకొనే భాగస్తులు. వారు 'Z' ను భాగస్తునిగా భవిష్యత్తు లాభాలలో I/4 వంతు వాటా ఇచ్చుటకు నిర్ణయించారు. నూతన లాభ, నష్టాల నిప్పత్తిని లెక్కించండి.
- 30. ఈక్విటీ వాటాలు అనగా నేమి ?
- 31. రెడి-టు-యూస్
- 32. ఒంటి పద్దు అకౌంటింగ్ అంటే ఏమిటి ?

259 (Day-12)

121

